

2015.13 Nr. 07/2605
La nr. DI-04/3-2652 din 2 martie 2015

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

Referitor la proiectul de Lege privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale, relatăm următoarele.

Reieșind din prevederile art. 30 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990, Guvernul adoptă hotărâri privind exercitarea de către acesta a dreptului de inițiativă legislativă, elaborarea programelor de activitate legislativă, aprobarea proiectelor de legi și prezentarea lor Parlamentului spre examinare. Astfel, autorii proiectului în cauză, vor elabora și proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale.

La proiectul de lege

La **art. 2** noțiunile fonduri, resurse economice și bun se vor revizui, deoarece în definirea noțiunii de bun se includ fondurile și resursele economice. O astfel de abordare ar putea crea situații confuze. Totodată, întru evitarea unor interpretări eronate noțiunile care se regăsesc în legislația în vigoare urmează a fi excluse.

Definirea subiecților restricțiilor se consideră inutilă, deoarece noțiunea „măsurii restrictive internaționale” stabilește cercul de subiecți în privința cărora acestea sunt aplicabile.

Totodată, noțiunea „autorități” se va revedea prin prisma Titlului III din Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994, unde sunt stabilite autoritățile publice ale statului și în conținutul căruia nu se regăsește formula „organele de conducere ale statului”.

Conform normei **art. 5 alin. (2)**, sancțiunile enumerate la alin. (1) al aceleiași norme, sunt puse în aplicare de autoritățile și instituțiile publice din RM fără emiterea de acte normative sau decizii în acest sens. Astfel, pot apărea semne de întrebare cu privire la obligativitatea acestora, atâta timp, cât nu a fost adoptată o decizie în acest sens de Președinte, Parlament sau Guvern și publicată în Monitorul Oficial al RM în condițiile Legii nr. 173-XIII din 6 iulie 1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale.

În conformitate cu pct. 8 sbp. 2) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene (MAEIE), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 630 din 22 august 2011, Ministerul este investit cu dreptul să elaboreze, să aprobe, să modifice sau să abroge, în conformitate cu legislația în vigoare, ordine, dispoziții, regulamente, instrucțiuni, reguli, reglementări și *alte acte normative departamentale*. Prin urmare, substituirea Guvernului de către MAEIE și

07.06.2015

acordarea dreptului de adoptare sau aliniere, la declarații sau acțiuni preventive de constrângere se consideră nefondată.

Mai mult, potrivit art. 107 din Constituție și art. 22 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, Ministerele transpun în viață, în baza legilor Republicii, decretelor Președintelui Republicii Moldova, politica Guvernului, hotărârile și ordonanțele lui, conduc în limitele competenței domeniile încredințate și sînt responsabile de activitatea lor.

Totodată, Guvernul poate delega prin hotărîre unele funcții din competența sa către ministerele de domeniu. Acest drept se realizează prin adoptarea de acte normative departamentale, înregistrate în modul stabilit și publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova (a se vedea art. 21 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990). Astfel, se consideră judicios ca delegarea competenței de la **art. 6 alin. (2)** din proiect, să aibă loc în fiecare caz aparte pentru evitarea adoptării sau alinierii, la declarații sau acțiuni preventive de constrângere contrare poziției Guvernului.

Conținutul **art. 6 alin. (3)** se propune a fi inclus la art. 14, intitulat „Publicarea actelor oficiale privind măsurile restrictive internaționale”. De asemenea, prevederile **art. 7 alin. (9)** urmează a fi incluse la art. 14, în scopul compilării într-un singur articol a tuturor prevederilor, ce se referă la publicarea în Monitorul Oficial.

Prevederile **art. 7 alin. (5)** sunt inacceptabile în redacția propusă, deoarece se atribuie competențe mult prea largi MAEIE, fără a fi enumerate expres în norma legală, în ce situații acesta poate lua decizii privind alinierea la orice tip de măsuri restrictive ale Uniunii Europene sau alte organizații internaționale, în locul Parlamentului, Președintelui sau Guvernului. De altfel, redacția actuală subminează importanța și rolul principalelor puteri ale statului și acordă atribuții exagerate unui minister.

Suplimentar, atribuirea competenței MAEIE de a adopta măsuri restrictive internaționale trebuie examinată sub aspectul corespunderii Constituției și Legii nr. 64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern, care stabilește competența Guvernului de a asigura realizarea politicii externe a statului (a se vedea art. 18 din Legea nr. 64-XII din 31 mai 1990).

Prin prisma celor enunțate se vor revedea și prevederile art. 8 alin. (4) și (5), art. 10 alin. (1) și (2).

Redacția **art. 8 alin. (1)** necesită a fi revizuită, deoarece ar reieși că, dacă nu este inițiativa MAEIE, Președintele RM nu poate din propria inițiativă să propună Parlamentului adoptarea unei hotărîri privind ruperea sau suspendarea relațiilor diplomatice a RM cu un alt stat. Obiecție valabilă și pentru conținutul art. 10 alin. (1).

La **art. 11 alin. (3)** se va menționa legea în condițiile căreia pot fi contestate deciziile autorităților competente privind aplicarea măsurilor restrictive, deoarece în textul proiectului dat nu se regăsesc astfel de reglementări.

Termenul de 15 zile de la **art. 14**, pentru publicarea actelor normative și deciziilor privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale, pare a fi prea mare luînd în considerație necesitatea implementării urgente a acestora.

La **art. 15 alin. (6)** în scopul asigurării clarității normei juridice se va menționa procedura concretă, iar în cazul în care acesta urmează a fi adoptată se va menționa și organul competent de adoptarea acesteia.

Utilizarea în conținutul **art. 16** a noțiunilor „autoritatea competentă” și „autorități competente”, nu corespunde criteriilor de claritate a normei juridice. Mai mult, folosirea pe întreg textul legii date, a acestor termeni generali, fără a fi stabilite autoritățile concrete, inevitabil vor crea situații de interpretări eronate și abuz.

Totodată în textul acestui articol urmează a fi utilizat un singur termen "excepție" sau "derogare". Or, potrivit art. 19 lit. e) din Legea nr. 780-XV din 27decembrie 2001 privind actele legislative, terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare, se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia.

La **art. 18 alin. (5)** sintagma „potrivit legii” se va revedea întru menționarea expresă a legii, care stabilește reguli privind clasificarea informațiilor.

Cu privire la conținutul **art. 19** atragem atenția că, Codul penal și contravențional nu conțin norme, care ar încrimina încălcarea măsurilor restrictive internaționale. În acest sens, dacă se preconizează completările de rigoare, autorii proiectului dat, vor menționa despre aceasta în nota informativă cu stabilirea autorităților responsabile de examinarea cazurilor date, sancțiunile, subiecții pasibili de răspundere, locul acestor norme în legislația penală și contravențională.

Suplimentar celor relatate supra, autorii proiectului vor întocmi lista actelor normative, ce necesită a fi elaborate sau revizuite în legătură cu adoptarea actului legislativ în cauză (a se vedea art. 23 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 780-XV).

Proiectul de Lege privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale se va coordona suplimentar cu instituțiile interesate pentru înlăturarea divergențelor de opinii, inclusiv cu Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova, organizațiile necomerciale din domeniu și societatea civilă.

Totodată, se recomandă examinarea adițională a proiectului dat, prin prisma legislației în vigoare a Republicii Moldova și practica internațională în domeniu. De asemenea, trebuie remarcată cu titlu special experiența României, în special Ordonanța de urgență nr. 202 din 4 decembrie 2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale, care stabilește mecanismul de punere în aplicare, la nivel național, a sancțiunilor internaționale.

Proiectul se va redacta potrivit normelor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 780-XV din 27decembrie 2001 privind actele legislative.

Viceministru

Nicolae EȘANU